

מהדורה למורה – מפתח תשובות

📚 לשון • יסודי – מהדורה למורה

מפתח לכל 3 המסלולים (רגיל • חנ"מ • עולים) ולכל המשחקים בחוברות התלמיד

מסלול רגיל

🕵️ בלש הטקסט

האשם/ה: ה״א הַיְדִיעָה – ה״א הַיְדִיעָה! "סֵפֶר יָפֶה" – כָּל סֵפֶר. "הַסֵּפֶר הַיָּפֶה" – סֵפֶר אֶחָד שֶׁכֻּלָּנוּ מַכִּירִים: הַכָּחֹל. הָאוֹת ה׳ הוֹפֶכֶת דָּבָר כְּלָלִי לְדָבָר מֻכָּר.

1. הַאִם הַפֶּתֶק הַשֵּׁנִי מְדַבֵּר עַל הַרְבֵּה סְפָרִים? ← לֹא, עַל סֵפֶר אֶחָד בִּלְבַד (שולל: יָחִיד וְרַבִּים)
2. בִּשְׁנֵי הַפְּתָקִים כָּתוּב "יָפֶה" וְלֹא "יָפָה". מָה זֶה מְלַמֵּד? ← שֶׁהַמִּין לֹא הִשְׁתַּנָּה – שְׁנֵי הַפְּתָקִים בְּזָכָר (שולל: זָכָר וּנְקֵבָה)
3. מָה בְּדִיּוּק נוֹסַף בַּפֶּתֶק הַשֵּׁנִי? ← הָאוֹת ה׳ לִפְנֵי "סֵפֶר" וְלִפְנֵי "יָפֶה" (שולל: מִשְׁפָּחַת מִלִּים)

🗝️ צופן

1. גַּנָּן
2. דֶּלֶת
3. פֶּרַח
4. כָּתַבְנוּ
5. תַּלְמִידָה

המסר: כָּל הַכָּבוֹד, בַּלָּשֵׁי לָשׁוֹן! גִּלִּיתֶם שׁוֹרְשִׁים, דְּגֵשִׁים וְזָכָר וּנְקֵבָה – בְּגִנָּה אַחַת.

🗺️ תחנות – קוד: שורש

1. עֵץ הַמִּשְׁפָּחוֹת: גַּנָּן ↔ ג־נ־ן • כָּתַבְנוּ ↔ כ־ת־ב • סִפְרִיָּה ↔ ס־פ־ר • שָׁתַלְנוּ ↔ ש־ת־ל → ש
2. מִגְדַּל הַה״א: הַשֵּׁנִי מְדַבֵּר עַל סֵפֶר מְסֻיָּם וּמֻכָּר → ו
3. שַׁעַר הַכְּלָלִים: דֶּלֶת ↔ דָּגֵשׁ בְּאוֹת ד׳ בְּתִחְלַת מִלָּה • תַּלְמִידָה ↔ לָשׁוֹן נְקֵבָה • פְּרָחִים ↔ לָשׁוֹן רַבִּים • הַגַּנָּן ↔ ה״א הַיְדִיעָה → ר
4. גִּבְעַת הַפַּרְפָּרִים: כִּסֵּא → ש

⏳🗂️ מיון

1. הַכְּתָּה יוֹצֵאת אֶל הַגִּנָּה
2. הַגַּנָּן פּוֹתֵחַ דֶּלֶת יְרֻקָּה
3. שׁוֹתְלִים פְּרָחִים בָּעֲרוּגָה
4. כּוֹתְבִים שֶׁלֶט לַגִּנָּה
5. דָּנָה מְצַיֶּרֶת פַּרְפַּר כָּתֹם

- ג־נ־ן: גִּנָּה • גַּנָּנֶת
- כ־ת־ב: מִכְתָּב • כְּתִיבָה • כָּתַבְנוּ

- ס־פ־ר: סְפָרְיָה • סַפָּרָן • סִפּוּר

- כֵּן – יֵשׁ דָּגֵשׁ בַּהַתְחָלָה: בַּיִת • גֶּשֶׁם • תַּפּוּחַ • פִּיל
- לֹא: לֶחֶם • מַיִם • שֶׁמֶשׁ • רֶגֶל

נחשו ובדקו

1. מָה תִּהְיֶה הַמִּלָּה כְּשֶׁה' תִּקְפֹּץ לְפָנֶיהָ? ← הַכֶּלֶב. ההמשך: ה' קָפְצָה לִפְנֵי הַמִּלָּה, וְנוֹצַר "הַכֶּלֶב". פִּתְאוֹם כֻּלָּם יָדְעוּ: זֶה לֹא סְתָם כֶּלֶב – זֶה הַכֶּלֶב שֶׁל הַשְּׁכוּנָה!
2. אֵיךְ אוֹמְרִים "כֶּלֶב" בִּלְשׁוֹן נְקֵבָה? ← כַּלְבָּה. ההמשך: "כַּלְבָּה" – הַפַּעַם ה' קָפְצָה לְסוֹף הַמִּלָּה! עַכְשָׁו יֵשׁ זָכָר וּנְקֵבָה, וְהֵם הוֹלְכִים יַחַד.
3. אֵיךְ אוֹמְרִים הַרְבֵּה "כֶּלֶב"? ← כְּלָבִים. ההמשך: "כְּלָבִים" – בְּרַבִּים נוֹסָף ־ִים בַּסּוֹף, וְגַם הַצְּלִיל בְּתוֹךְ הַמִּלָּה מִשְׁתַּנֶּה קְצָת.
4. מָה מְשֻׁתָּף לְכָל הַמִּלִּים הָאֵלֶּה? ← כֻּלָּן מֵהַשֹּׁרֶשׁ כ־ל־ב – מִשְׁפָּחָה אַחַת. ההמשך: כֶּלֶב, כַּלְבָּה, כְּלָבִים, כַּלְבָּן, כְּלַבְלַב – כֻּלָּן מִמִּשְׁפַּחַת כ־ל־ב. ה' הַקְּטַנָּה חִיְּכָה: "אֵיזוֹ מִשְׁפָּחָה גְּדוֹלָה!"

יוצא דופן

1. גָּמָל – גָּמָל אֵינוֹ מֵהַשֹּׁרֶשׁ ג־נ־ן, אַף שֶׁהוּא מַתְחִיל בְּג׳
2. הָרִים – בְּ"הָרִים" הַה׳ הִיא חֵלֶק מֵהַמִּלָּה "הַר", וְלֹא ה"א הַיְּדִיעָה
3. לַיְלָה – לַיְלָה מִסְתַּיֵּם בְּה׳ – אֲבָל הוּא בִּלְשׁוֹן זָכָר ("לַיְלָה טוֹב")
4. מִטָּה – מִטָּה – הָאוֹת מ׳ אֵינָהּ מִבגד"כפ"ת, וְלָכֵן אֵין דָּגֵשׁ בָּאוֹת הָרִאשׁוֹנָה
5. כִּתָּה – בְּ"כִּתָּה" אֵין ב׳ – הִיא לֹא מִמִּשְׁפַּחַת כ־ת־ב

משחקי סיום

טריוויה: 1) ש־ק־ה • 2) כִּי כְּבָר הִכַּרְנוּ אֶת הַגְּנָּה הַזֹּאת • 3) זָרַח • 4) כִּי בָּאוּ כַּמָּה בַּעֲלֵי חַיִּים • 5) פְּרָחִים • 6) שֶׁהֵם יָדְעוּ שֶׁצְּמִיחָה לוֹקַחַת זְמַן

נכון/לא נכון: 1) נכון • 2) לא נכון • 3) נכון • 4) לא נכון • 5) נכון • 6) לא נכון • 7) נכון • 8) לא נכון • 9) נכון • 10) לא נכון

מחסן מילים: (1) כִּי • (2) אֲבָל • (3) אַחֲרֵי • (4) כִּי • (5) לָכֵן

בלש הניסוח: לְהַגְּנָּה → לַגְּנָּה • הַפְּרָחִים הָיָה → הַפְּרָחִים הָיוּ • תּוֹלַעַת קָטָן → תּוֹלַעַת קְטַנָּה • הָלַחְנוּ → הָלַכְנוּ • הַגַּנָּנִית אָמַר → הַגַּנָּנִית אָמְרָה

מסלול חנ"מ

🕵️ בלש הטקסט

האשם/ה: עִפָּרוֹן – הָעִפָּרוֹן ✏️! כּוֹתְבִים בּוֹ. עַכְשָׁו הַשֶּׁלֶט שָׁלֵם: "הָעִפָּרוֹן עַל הַשֻּׁלְחָן".

1. אֵיפֹה הַמַּחְבָּרוֹת? 📓 ← בַּתִּיק (שולל: מַחְבֶּרֶת)
2. הַאִם כּוֹתְבִים בְּתִיק? 👜 ← לֹא, בְּתִיק לֹא כּוֹתְבִים (שולל: תִּיק)

🗝️ צופן

1. גַּנָּן
2. פֶּרַח
3. גִּנָּה

המסר: 🎉 כָּל הַכָּבוֹד! מְצָאתֶם מִשְׁפָּחָה שֶׁל מִלִּים!

🗺️ תחנות – קוד: דגש

1. רְחוֹב הַה': ה' → ד
2. גֶּשֶׁר הַבָּנוֹת: תַּלְמִידָה → ג
3. שְׂדֵה הַפְּרָחִים: פְּרָחִים → ש

⏳🗂️ מיון

1. שׁוֹתְלִים זֶרַע 🌱
2. מַשְׁקִים בְּמַיִם 💧
3. צוֹמֵחַ פֶּרַח 🌷

- אֶחָד ☝️: פֶּרַח 🌷 • יֶלֶד 👦 • סֵפֶר 📖
- הַרְבֵּה 🖐️: פְּרָחִים 🌷🌷 • יְלָדִים 👦👦 • סְפָרִים 📚

🔍 נחשו ובדקו

1. מָה נַגִּיד? ← הֶחָתוּל. ההמשך: "הֶחָתוּל" – כִּי כֻּלָּם מַכִּירִים אוֹתוֹ.
2. אֵיךְ נִקְרָא לָהּ? ← חֲתוּלָה. ההמשך: "חֲתוּלָה" – ה' בַּסּוֹף.
3. אֵיךְ אוֹמְרִים הַרְבֵּה "חָתוּל"? ← חֲתוּלִים. ההמשך: "חֲתוּלִים" – ־ִים בַּסּוֹף.

🧩 יוצא דופן

1. 🐫 גָּמָל – גָּמָל לֹא מֵהַמִּשְׁפָּחָה שֶׁל "גַּן"

2. 👶 יֶלֶד – יֶלֶד בִּלְשׁוֹן זָכָר, הַשְׁאָר נְקֵבָה
3. ☀️ שֶׁמֶשׁ – שֶׁמֶשׁ – אֵין דָּגֵשׁ בָּאוֹת הָרִאשׁוֹנָה

🏁 משחקי סיום

טריוויה: 1) ש־ת־ל • 2) פֶּרַח יָפֶה • 3) בַּיִת • 4) עֵצִים

נכון/לא נכון: 1) נכון • 2) לא נכון • 3) נכון • 4) לא נכון • 5) נכון • 6) לא נכון

מחסן מילים: (1) זְרָעִים • (2) מַיִם • (3) אַחַר כָּךְ

בלש הניסוח: לְהַגִּנָּה → לַגִּנָּה • הַפֶּרַח גָּדוֹלָה → הַפֶּרַח גָּדוֹל • הָעֵצִים גָּבוֹהַ → הָעֵצִים גְּבוֹהִים

מסלול עולים חדשים

🕵️ בלש הטקסט

האשם/ה: סוֹפִי – סוֹפִי! הִיא בַּת (תַּלְמִידָה), הִיא אַחַת (הִגִּיעָה), וְהִיא מְצָרְפַת. כָּל אוֹת עָזְרָה לָנוּ.

1. "תַּלְמִידָה" – זָכָר אוֹ נְקֵבָה? ← נְקֵבָה (שולל: יוֹסֵף)
2. "הִגִּיעָה" – אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם? ← אַחַת (שולל: אֵלָה וְנוֹעָה)
3. מֵאֵיפֹה הִגִּיעָה הַתַּלְמִידָה? ← מְצָרְפַת (שולל: מַרְיָה)

🗝️ צופן

1. תִּיק
2. מַחְבֶּרֶת
3. סְפָרִים
4. חַלּוֹן

המסר: יָפָה מְאוֹד! עַכְשָׁו אַתֶּם יוֹדְעִים מִלִּים שֶׁל כִּתָּה.

🗺️ תחנות – קוד: שלום

1. הַסִּפְרִיָּה: סֵפֶר ↔ סְפָרִים • מְלָה ↔ מִלִּים • תַּלְמִיד ↔ תַּלְמִידִים → ש
2. הַכִּתָּה: סוֹפִי → ל
3. חֲדַר הַמּוֹרִים: תַּלְמִיד ↔ תַּלְמִידָה • מוֹרֶה ↔ מוֹרָה • חָדָשׁ ↔ חֲדָשָׁה → ו
4. הַחָצֵר: הַסֵּפֶר → ם

⏳🗂️ מיון

1. הַתַּלְמִידָה
2. הַחֲדָשָׁה
3. הִגִּיעָה
4. מְצָרְפַת

- זָכָר 👦: תַּלְמִיד • חַלּוֹן • תִּיק
- נְקֵבָה 👧: מוֹרָה • מַחְבֶּרֶת • כִּתָּה

🔮 נחשו ובדקו

1. מָה הַתַּלְמִידִים יַעֲשׂוּ? ← יַגִּידוּ "שָׁלוֹם" וְ"בְּרוּכָה הַבָּאָה". ההמשך: כֻּלָּם אוֹמְרִים: "בְּרוּכָה הַבָּאָה, סוֹפִי!" הִיא מְחַיֶּכֶת.

2. אֵיזֶה סֵפֶר הִיא תִּפְתַּח? ← אֶת הַסֵּפֶר שֶׁהַמּוֹרָה מַרְאָה. ההמשך: "הַסֵּפֶר" – סֵפֶר אֶחָד שֶׁכֻּלָּם מַכִּירִים. סוֹפִי רוֹאָה אֶת הַסֵּפֶר בְּיַד הַמּוֹרָה, וּפוֹתַחַת אוֹתוֹ.
3. אֵיךְ הִיא תִּקְרָא לָהֶן? ← חֲבֵרוֹת. ההמשך: "חֲבֵרוֹת!" – נְקֵבָה וְרַבִּים: ־וֹת בַּסּוֹף. סוֹפִי כּוֹתֶבֶת עוֹד מִלָּה בַּמַּחְבֶּרֶת.

יוצא דופן

1. תִּיק – תִּיק – אֶחָד; הַשְּׁאָר – הַרְבֵּה
2. סֵפֶר – "סֵפֶר" – בְּלִי ה׳; זֶה סְתָם סֵפֶר, לֹא מֻכָּר
3. חַלּוֹן – חַלּוֹן – זָכָר; הַשְּׁאָר – נְקֵבָה
4. סוֹפִי – סוֹפִי – שֵׁם שֶׁל בַּת; הַשְּׁאָר – אֲרָצוֹת

משחקי סיום

טריוויה: 1) יֶלֶד חָדָשׁ מוֹצֵא חָבֵר רִאשׁוֹן • 2) הוּא מַרְאֶה אֶת הָרֶגַע שֶׁהַכֹּל הִשְׁתַּנָּה • 3) בָּרִאשׁוֹן הוּא לְבַד, בַּשֵּׁנִי יֵשׁ לוֹ חֲבֵרִים • 4) כְּדֵי לְהַרְאוֹת זְמַן חָדָשׁ • 5) שֶׁגַּם לוֹ יֵשׁ מָה לָתֵת

נכון/לא נכון: 1) נכון • 2) לא נכון • 3) נכון • 4) לא נכון • 5) נכון • 6) לא נכון • 7) נכון • 8) לא נכון

מחסן מילים: (1) כִּי • (2) אֲבָל • (3) אַחֲרֵי • (4) לָכֵן

בלש הניסוח: לְהַגִּנָּה → לַגִּנָּה • שְׁנֵי פֶּרַח → שְׁנֵי פְּרָחִים • הַגִּנָּה גָּדוֹל → הַגִּנָּה גְּדוֹלָה • שָׁמֵחַ → שְׂמֵחִים

לוודא

- כְּלָל בגד״כפ״ת בַּיְסוֹדִי: דָּגֵשׁ בָּאוֹת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל מִלָּה (כְּלָל בֵּית סִפְרִי מְפֻשָּׁט; אַחֲרֵי ו׳ הַחִבּוּר וְכוּ׳ יֵשׁ יוֹצְאִים מִן הַכְּלָל).
- "לַיְלָה" – זָכָר לַמְרוֹת הַסִּיּוֹמֶת ־ָה; "כּוֹס" – נְקֵבָה.
- שֹׁרֶשׁ "כְּלַבְלַב" – כ־ל־ב (מִלָּה מְכֻפֶּלֶת); "כְּתָה" – אֵינָהּ מִשֹּׁרֶשׁ כ־ת־ב.
- תִּרְגּוּמֵי הַמִּלּוֹן (אַנְגְּלִית, רוּסִית, עֲרָבִית) – בְּדִיקַת דּוֹבְרִים.
- כְּלָל בגדכפ״ת: דָּגֵשׁ בִּתְחִלַּת מִלָּה – יֵשׁ חֲרִיגִים (אַחֲרֵי ו׳ הַחִבּוּר וּמִלִּיּוֹת יַחַס); הֶצַּג בְּפַשְׁטוּת לְיִסּוֹדִי.
- הַשֹּׁרֶשׁ שֶׁל גַּנָּנִית: ג־נ־ן (כְּתִיב: ג־נ־נ) – לְוַדֵּא אֶת הַהַצָּגָה בַּכִּתָּה.